

Etap centralny – klucz odpowiedzi

skn
ekonomii
politycznej

<https://konkurspkb.pl>

INSTRUKCJA:

1. Arkusz podpisz imieniem i nazwiskiem pod instrukcją.
2. Arkusz składa się z 27 zadań (w tym 2 zadania otwarte i 25 zadań zamkniętych).
 - a. Za każde z zadań otwartych można otrzymać maksymalnie 10 punktów.
 - b. Za każde z zadań zamkniętych można otrzymać 2 pkt w przypadku poprawnej odpowiedzi oraz 0 pkt w przypadku złej lub braku odpowiedzi .
3. Na rozwiązanie arkusza przeznaczone jest 60 min.
4. Odpowiedzi do zadań zamkniętych zaznacz X. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.
5. W każdym z zadań zamkniętych tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.
6. Odpowiedzi do zadań otwartych zapisz w przeznaczonym do tego miejscu. Pisz czytelnie, błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj o przestrzeganiu limitu słów oraz limitu miejsca w zadaniach otwartych.

Powodzenia!

Miejsce na imię i nazwisko:

Pytanie 1. otwarte:

Przedstaw jeden pomysł, który wykorzystałby ekonomię behawioralną w celu poprawy sytuacji w polskim systemie emerytalnym. Pomysł opisz w 250 słowach. Punktowana jest oryginalność.

Klucz:

- Realność pomysłu: 4 pkt
 - Zbilansowanie dochodów z wydatkami;
 - Możliwości implementacji;
 - Zastosowanie do rzeczywistych sytuacji;
- Oparcie się na ekonomii behawioralnej: 3 pkt
 - Wykorzystanie heurystyk poznawczych;
 - Wykorzystanie psychologii;
 - Odniesienie się do wyników badań;
- Oryginalność: 3 pkt

Pytanie 2. otwarte:

Opisz w jaki sposób automatyzacja wpływa i postępując może wpłynąć w przyszłości na rynek pracy. Odpowiedzi udziel w punktach do 250 słów.

Klucz:

- Wykorzystanie wiedzy teoretycznej: 4pkt
- Poparcie teorii przykładami: 4pkt
- Wykorzystanie danych/liczb odniesień do sytuacji gospodarczej: 2pkt

1) Które ze zdań dotyczących efektu możliwości jest fałszywe?

odpowiada za zakup polis ubezpieczeniowych

wywołany jest skłonnością do ryzyka

odpowiada za popularność loterii pieniężnych

opisuje tendencję ludzi do nadawania przesadnej wagi rezultatom mało prawdopodobnym

Komentarz: Skłonność do zakupu polis ubezpieczeniowych wiąże się z lękiem przed dużą stratą i niechęcią do ryzyka. Pozostałe zdania poprawnie opisują efekt możliwości. Efekt ten jest częścią teorii perspektywy autorstwa Daniela Kahnemana i Amosa Tversky'ego.

2) W kraju X są 2 grupy osób. Pierwsza zarabia łącznie 40 mln \$, a druga 60 mln \$. Jeżeli obie grupy są tak samo liczne, a dochody są rozłożone równomiernie pomiędzy członków danej grupy, to ile wynosi dochodowy współczynnik Giniego w tym kraju?

0,2

0,10

0,055

nie można tego policzyć na podstawie dostępnych informacji

Komentarz: Pole pod krzywą równości absolutnej $100 \cdot 100 \cdot \frac{1}{2} = 5000$. Pole pod krzywą Lorenza $50 \cdot 40 \cdot 0,5 + 40 \cdot 50 + 50 \cdot 60 \cdot 0,5 = 4500$ Współczynnik Giniego $\frac{5000 - 4500}{5000} = 0,1$

3) W stanie równowagi długookresowej w konkurencji monopolistycznej:

produkcja każdego przedsiębiorstwa jest zbyt duża, aby zminimalizować koszt przeciętny

produkcja każdej firmy jest zbyt mała, aby zminimalizować koszt przeciętny

firmy osiągają dodatni zysk ekonomiczny

cena równa się kosztowi krańcowemu

Komentarz: Z warunku maksymalizacji zysku $MR = MC \neq P$. Wiadomo, że ze względu na brak barier wejścia w długim okresie $P = ATC$ oraz że ATC osiąga minimum gdy $ATC = MC$. Stąd przeciętny koszt całkowity nie może być minimalny.

- 4) Zanim bochenek chleba trafi do konsumenta, przechodzi przez kilka faz procesu gospodarczego. Na poszczególnych etapach ceny jednostkowe (w przeliczeniu na jeden bochenek) kształtują się następująco: rolnik 1,10 zł, młynarz 1,50zł, hurtownik mąki 1,70 zł, piekarz 2,10zł, sprzedawca pieczywa 2,50zł. Jaka wartość bochenka zostanie uwzględniona w PKB?
- 8,9 zł
- 2,5 zł
- 2,10 zł
- 0,4 zł

Komentarz: Wartość dodaną wliczoną do PKB można obliczyć jako cenę dobra finalnego.

- 5) Otoczenie zadaniowe organizacji obejmuje:
- zarząd, dostawców, klientów
- otoczenie fizyczne, wymiar ekonomiczny, regulatorów
- wymiar techniczny, klientów, dostawców
- konkurentów, regulatorów, sojuszników strategicznych

Komentarz: Na otoczenie zewnętrzne organizacji składają się otoczenie zadaniowe oraz otoczenie ogólne. Do otoczenia zadaniowego należą konkurenci, regulatorzy, sojusznicy strategiczni, dostawcy i klienci. Wymiar techniczny, wymiar ekonomiczny, wymiar międzynarodowy, wymiar polityczno-prawny oraz wymiar społeczno-kulturowy należą do otoczenia ogólnego. Natomiast zarząd, otoczenie fizyczne, właściciele, pracownicy i kultura należą do otoczenia wewnętrznego.

6) Jakiej wysokości powinien być podatek Pigou by maksymalizować społeczny dobrobyt?

takiej by koszt krańcowy redukcji zanieczyszczeń zrównał się z ekwiwalentem pieniężnym krańcowej użyteczności społecznej z redukcji zanieczyszczeń

takiej by usunąć zanieczyszczenie środowiska z fabryki

takiej by minimalizować przeciętne zanieczyszczenia środowiska z fabryki

takiej by koszt krańcowy produkcji dobra zanieczyszczającego był równy krańcowej użyteczności z prywatnej konsumpcji dobra

Komentarz: Funkcje zysków z redukcji zanieczyszczeń możemy opisać jako $\pi_e = B - C$ gdzie B to korzyści społeczne z redukcji zanieczyszczeń, a C to koszty redukcji zanieczyszczeń dla firm. By zmaksymalizować korzyść społeczną spełniony musi być warunek $MB = MC$. Zatem podatek Pigou powinien być w wysokości ostatniego MC, tak by opłacało się zredukować zanieczyszczenia tylko do tego momentu.

7) Wiele lat temu Jan kupił nowo wybudowane mieszkanie za 50 000 PLN. Dzisiaj Jan sprzedał to mieszkanie poprzez agencję nieruchomości „Dom” za 76 000 PLN. Za pomoc w sprzedaży Jan zapłacił agencji „Dom” 2 000 PLN. Jak ta sprzedaż mieszkania wpłynęła na dzisiejszy PKB?

wzrósł o 26 000 PLN

wzrósł o 2 000 PLN

wzrósł o 76 000 PLN

wzrósł o 78 000 PLN

Komentarz: Mieszkanie zostało wliczone do PKB jak Jan je kupował, nie liczymy podwójnie. Tylko usługa agencji jest wartością dodaną do dzisiejszego PKB

8) Adam może jedynie oszczędzać środki na koncie, nie ma możliwości zaciągnięcia pożyczki. Zakładając analizę jedynie dwóch okresów (dzisiaj i jutro) w wyniku wzrostu stóp procentowych:

Adam na pewno zwiększy konsumpcję dzisiaj oraz jutro

Adam może zmniejszyć oszczędności

jeżeli efekt dochodowy jest silniejszy od substytucyjnego i konsumpcja dziś oraz jutro jest uważana za dobro normalne to Adam zmniejszy konsumpcję dziś

jeżeli efekt dochodowy jest słabszy od substytucyjnego i konsumpcja dziś oraz jutro jest uważana za dobro normalne to Adam zmniejszy oszczędności

Komentarz: Adam może zmniejszyć oszczędności, by konsumować więcej dzisiaj, a jednocześnie może zwiększyć konsumpcje w drugim okresie. Dzieje się tak gdy efekt dochodowy jest silniejszy od substytucyjnego.

9) Firma A i Firma B działają w branży farmaceutycznej w pewnym mieście. Różnią się jednak podejmowaną strategią. Firma A koncentruje się na wykorzystywaniu posiadanych już przez siebie jednostek w branży farmaceutycznej, jednocześnie poszukując jednak innowacji i wkraczając do nowej branży, jaką jest branża chemiczna. Natomiast Firma B utrzymuje stabilny wzrost na rynku w branży chemicznej, koncentrując się na obsłudze dotychczasowych klientów. Do jakich kategorii strategii zgodnie z typologią Milesa i Snowa można przyporządkować te firmy?

A – strategia poszukiwacza; B – strategia obrońcy

A – strategia analityka; B – strategia biernej reakcji

A – strategia poszukiwacza; B – strategia analityka

A – strategia analityka; B – strategia obrońcy

Komentarz: Dywersyfikacja pozioma polega na rozszerzaniu dotychczasowego pola rynkowego o produkty należące co prawda do innych rynków, ale możliwe jest wykorzystanie dotychczasowego doświadczenia firmy przy podobnym produkcie.

10) Zgodnie z modelem zagregowanego popytu-zagregowanej podaży (AD-AS) ekspansywna polityka fiskalna w krótkim okresie spowoduje:

wzrost poziomu cen i wielkości produkcji

spadek stóp procentowych

spadek konsumpcji prywatnej

wzrost podaży na skutek efektu pociągania

Komentarz: Ekspansywna polityka fiskalna (wzrost wydatków rządowych lub spadek podatków) prowadzi do zwiększenia zagregowanego popytu. W takiej sytuacji krzywa AD zostaje przesunięta w prawo, co przy niezmiętej krzywej zagregowanej podaży wiąże się ze wzrostem poziomu cen oraz wzrostem wielkości produkcji.

11) Które zdanie jest fałszywe?

- PNB w cenach czynników wytwórczych otrzymamy po uwzględnieniu dochodów netto z własności za granicą w PKB w cenach czynników wytwórczych
- PNN w cenach czynników wytwórczych to inaczej dochód narodowy
- PNB w cenach czynników wytwórczych w otrzymamy po dodaniu podatków pośrednich i odjęciu subsydiów od PKB w cenach czynników wytwórczych**
- PNB w cenach czynników wytwórczych w otrzymamy po dodaniu amortyzacji do PNN w cenach czynników wytwórczych

Komentarz: By uzyskać PNB w c. c. w. od PKB w c. c. w. trzeba byłoby odjąć amortyzację

12) Firma ABC jest monopolistą na rynku i sprzedaje dobro po cenie X. Na rynek zdecydowała się wejść firma DEF. Dzięki zaoferowaniu niskich cen, które pokrywają koszty produkcji, firma DEF uzyskała niewielki (5%) udział w rynku. W związku z pojawieniem się konkurenta, Firma ABC obniżyła swoją cenę do 85 zł. Średni koszt całkowity firmy ABC przy produkcji X to 100 zł, a średni koszt zmienny to 50 zł. Takie działanie ze strony firmy ABC byłoby w Polsce:

- niezgodne z prawem – nowa cena nie pokrywa średniego kosztu całkowitego wyprodukowania dobra. Firma ABC ma bardzo duży udział w rynku i starają się go utrzymać poprzez ceny dumpingowe
- zasadne i zgodne z prawem – firma ABC nie jest już jedynym przedsiębiorcą na rynku i obniżyły swoje ceny tak, aby skutecznie konkurować z firmą DEF
- niezgodne z prawem – nowa cena pokrywa średni koszt zmienny dobra, ale firma ABC ma bardzo duży udział w rynku i starają się go utrzymać poprzez wypchnięcie konkurencji

może być niezgodne z prawem, co może jednak wymagać zgromadzenia dodatkowych dowodów przez organ antymonopolowy.

Komentarz: Nowa cena produktu jest obecnie niższa niż średni koszt całkowity, ale nadal pokrywa średni koszt zmienny. Na podstawie dostępnych danych nie można udowodnić, że działanie formy ABC jest ukierunkowane na ponowne zmonopolizowanie rynku

13) Segmentacja rynku konsumenckiego opierająca się na podziale nabywców na podstawie ich postawy wobec produktu, sposobie korzystania z produktu oraz reakcji na produkt nosi nazwę segmentacji:

demograficznej

behawioralnej

geograficznej

psychograficznej,

Komentarz: Segmentacja behawioralna to rodzaj segmentacji rynku konsumenckiego opierająca się na podziale nabywców na podstawie ich wiedzy o produkcie, postawy wobec produktu, sposobie korzystania z produktu oraz reakcji na produkt.

14) Inflacja w okresie t wynosi $\pi_t = 0,7\pi_{t-1} - 0,1u_t + 2$ gdzie π_{t-1} to inflacja w okresie poprzednim, a u to stopa bezrobocia. Wymienialność bezrobocia na inflację ma postać $\pi_t = 0,5u_t$ Ile wynosi NAIRU?

8%

4%

2%

Nie da się tego obliczyć na podstawie przedstawionych danych

Komentarz: NAIRU to poziom bezrobocia, dla którego nie zmienia się inflacja stąd $\pi_t = \pi_{t-1}$ dalej: $\pi_t = 0,5u_t \rightarrow 2\pi_t = u_t$ podstawiając do równania pierwszego: $\pi_t = 0,7\pi_t - 0,2\pi_t + 2$ Co daje inflację w wysokości 4% i stąd NAIRU wynosi 8%.

15) Jakie w przybliżeniu jest wymagane roczne tempo wzrostu PKB per capita w Polsce, aby podwoiło się w ciągu 20 lat?

- 9%
- 6%
- 4,5%
- 3,5%

Komentarz: Z reguły $70: \frac{70}{3,5} = 20$

16) Aby chronić swoje udziały w rynku pewna firma skoncentrowała się poszerzaniu i dywersyfikacji oferowanych przez siebie produktów m. in. poprzez próbę przerwania się na nowe branże. Jaki typ obrony w ramach marketingu defensywnego zastosowała ta firma:

- obronę mobilną**
- obronę przez atak wyprzedzający
- obronę pozycyjną
- obronę przez kontrofensywę

Komentarz: Stosując obronę mobilną lider rozciąga swoją dominację na nowe terytoria poprzez poszerzanie lub dywersyfikację rynku.

17) W jakim kraju powstało *Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication*?

- USA
- Zjednoczonym Królestwie
- Singapurze
- Belgii**

Komentarz: Stowarzyszenie SWIFT zostało założone w Belgii w 1973 roku.

18) Które z poniższych zdań jest fałszywe dla modelu IS-LM?

- w przypadku pułapki płynności popyt na pieniądź nie zależy od dochodu narodowego
- ekspansywna polityka pieniężna jest skuteczna gdy występuje wysoka wrażliwość popytu na zmiany stopy procentowej
- połączenie ekspansywnej polityki fiskalnej oraz ekspansywnej polityki pieniężnej na pewno skutkuje wzrostem dochodu narodowego i spadkiem stopy procentowej**
- wzrost wydatków rządowych jest skuteczny gdy efekt wypierania jest słaby

Komentarz: Ekspansywna polityka fiskalna i monetarna spowodują na pewno wzrost dochodu narodowego. Nie wiadomo jednak co się stanie ze stopą procentową.

19) System stałych kursów walutowych, który opierał się na dolarze amerykańskim i jego wymienialności na złoto, został wprowadzony podczas konferencji w:

- Jałcie
- Teheranie
- Bretton Woods**
- Davos

Komentarz: Obowiązujący w gospodarce światowej w latach 1944-1971 system stałych kursów walutowych określa się jako „system z Bretton Woods”, ponieważ ustanowiono go podczas konferencji w tej miejscowości.

20) W modelu Bertranda:

- każda firma napotyka ten sam popyt rynkowy i dąży do maksymalizacji zysku.**
- każda firma przyjmuje wielkość produkcji drugiej firmy jako daną i dostosowuje swoją podaż, znając także popyt rynkowy, nie oczekując reakcji ze strony konkurenta
- konkurencja polega na ustalaniu wielkości produkcji
- lider produkuje więcej i osiąga wyższy zysk, a naśladowca produkuje mniej i osiąga niższy zysk

Komentarz: Model Bertranda polega na konkurowaniu kilku firm za pomocą zmiany cen. W modelu żadna firma nie jest liderem rynkowym.

21) Wskaż zadnie fałszywe w odniesieniu do opłaty cukrowej w Polsce:

- wpływy z opłaty częściowo trafiają do budżetu państwa
- nie jest to podatek z punktu widzenia definicji podatku
- może być ona interpretowana jako podatek Pigou
- wpływy z opłaty są przychodem budżetu państwa**

Komentarz: Przychód budżetu państwa to środki pozyskane głównie przez operacje aktywami oraz dłużnymi instrumentami. Wpływy z opłaty cukrowej są dochodem budżetowym

22) Cena dobra x spadła o 20%, dochody konsumenta zmniejszyły się z 5000 zł do 4500 zł, a popyt na dobro x spadł o 15%. Dobro X jest dobrem:

- podstawowym
- luksusowym**
- podrzędnym
- nie można tego ustalić

Komentarz: Dochód wpływa na całą krzywą popytu. Zatem spadek o dochodu 10% wywołał spadek popytu o 15%. Oznacza to, że elastyczność dochodowa popytu wynosi 1,5 czyli dobro X jest dobrem luksusowym.

23) Funkcja produkcji firmy jest wyznaczona równaniem $Q = L^2 + K^2$ gdzie L to nakłady pracy, a K to nakłady kapitału. Które zdanie jest prawdziwe?

- produktywność pracy rośnie wraz ze wzrostem nakładów kapitału
- optymalny stosunek alokacji kapitału i pracy to $L = K$
- jeżeli rynek produktu i pracy są doskonale konkurencyjne to funkcja popytu na pracę przyjmie postać $L = \frac{w}{2p}$**

jeżeli rynek pracy jest doskonale konkurencyjny to funkcja popytu na pracę przyjmie postać $2L = w$

Komentarz: Krzywą popytu na pracę wyprowadza się z warunku $MC_L = MRP_L$, który w danych formach rynku przyjmuje postać $w = p \frac{\partial Q}{\partial L}$ co po przekształceniu daje postać $L = \frac{w}{2p}$

24) Jeśli nieznaczna procentowo podwyżka ceny pewnego dobra prowadzi do znacznego spadku zapotrzebowania na to dobro to:

- dobro prawdopodobnie nie posiada żadnych bliskich substytutów.
- elastyczność dochodowa popytu na to dobro jest wysoka
- prawdopodobnie istnieje inne dobro, które jest dobrym substytutem**
- dobro musi posiadać dobra komplementarne

Komentarz: Istnienie substytutów jako jedyna z wymienionych cech zwiększa elastyczność cenową popytu. Opisane zjawisko występuje przy wysokiej elastyczności cenowej popytu.

25) Który z podanych elementów najbardziej sprzyja realnej degresywności systemu podatkowego?

- oparcie dużej części dochodów budżetowych na podatku VAT**
- oparcie dużej części dochodów budżetowych na liniowym podatku CIT
- występowanie tzw. klina podatkowego
- występowanie podatku katastralnego

Komentarz: Degresywność systemu podatkowego oznacza, że realne procentowe opodatkowanie dochodów jest wyższe u mniej zarabiających. Wraz ze wzrostem dochodów ludzie wydają coraz mniejszą część swojego dochodu na konsumpcję, a zatem płacą relatywnie coraz mniej podatku VAT.